

การอภิปราย

“ความร่วมมือในการจัดการมลพิษทางอากาศและสุขภาพ โอกาสและความท้าทายของประเทศไทย (Solutions across sectors)”

ผู้ร่วมการอภิปราย

- ๑. นายแพทย์ไพศาล ัญญาวิณิชกุล สาธารณสุขนิเทศก์ เขตสุขภาพที่ ๑
- ๒. นายเฉลิมศักดิ์ เพ็ชรสุวรรณ รองอธิบดีกรมควบคุมมลพิษ
- ๓. นายแพทย์ณัย ชีวันดา รองอธิบดีกรมอนามัย
- ๔. นายอรนพ ทาญกิจ ผู้อำนวยการสํานักวิศวกรรมยานยนต์ กรมการขนส่งทางบก
- ๕. ดร.พนิดา นวสัมฤทธิ์ นักวิจัยเชี่ยวชาญ สถาบันวิจัยจุฬาภรณ์

ผู้ดำเนินการอภิปราย

ผศ.ดร.ศิริภรณ์ ศรีไธ คณະสาธาณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

ประเด็นสำคัญ (Key message of the session) นโยบายการจัดการกับมลพิษทางอากาศและสุขภาพ (ตั้งแต่ Source – Pathway – Receptor)

ได้มีการดำเนินการจัดทำแผนแม่บทด้านการจัดการคุณภาพอากาศของประเทศ ระยะ ๒๐ ปี แผนยุทธศาสตร์อนามัยสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔ แผนปฏิบัติการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ “การแก้ไขปัญหา มลพิษด้านฝุ่นละออง” และมีการกำหนดมาตรฐานด้านอากาศ รวมทั้งมีการป้องกัน และแก้ไข ปัญหาไฟป่าและหมอกควัน นอกจากนี้ยังมีการพัฒนาและส่งเสริมระบบ การขนส่งทางถนนให้มีความปลอดภัยเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยอาศัยความร่วมมือ จากทุกภาคส่วน เพื่อขับเคลื่อนและแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศให้เกิดประสิทธิภาพ ในระดับพื้นที่

บทบาทของหน่วยงานและความร่วมมือของภาคีในการจัดการกับมลพิษทางอากาศและสุขภาพ

กรมควบคุมมลพิษ มีบทบาทในการกำกับ ติดตาม และควบคุมแหล่งกำเนิดมลพิษ ต่างๆ โดยมีการกำหนดมาตรฐานในการควบคุมสารมลพิษทางอากาศ ซึ่งมีการจัดการ ปัญหาตั้งแต่การติดตามตรวจสอบ การเผยแพร่ข้อมูล การเสนอแนะนโยบายและ กำหนดมาตรฐาน รวมทั้งการบริหารจัดการในพื้นที่โดยเฉพาะในพื้นที่ที่มีภาวะวิกฤต ด้านมลพิษทางอากาศ

กรมการขนส่งทางบก มีการดำเนินการตรวจสภาพรถก่อนการชำระภาษีรถ ประจำปี และมีแผนการปฏิบัติงานตรวจวัดรถยนต์ควันดำในพื้นที่กรุงเทพมหานคร เป็นประจำทุกเดือน โดยมีการร่วมมือกับภาคีเครือข่ายทั้งในส่วนกลางและส่วน ภูมิภาค รวมทั้งมีการดำเนินโครงการ One Transport ปลอดภัย PM ๒.๕ คมนาคม รวมใจ ช่วยลดฝุ่น เพื่อความสุข สุขภาพดี ของประชาชน และประสานความร่วมมือ ไปยัง สถานีตรวจสภาพรถเอกชนทั่วประเทศ เพื่อควบคุมมลพิษ และมีเบอร์โทรสายด่วน ๑๕๕๔ เพื่อเป็นช่องทางในการร้องเรียนรถยนต์ที่มีการปล่อยควันดำ

กรมอนามัย มีการประเมินสถานการณ์ เฝ้าระวังผลกระทบต่อสุขภาพ สื่อสาร แจ้งเตือนประชาชน ให้คำแนะนำการปฏิบัติตน จัดทำแนวทางการดูแลประชาชน กลุ่มเสี่ยงและให้ความรู้แก่ประชาชน เตรียมความพร้อมสถานพยาบาล และบูรณาการ ข้ามภาคส่วน โดยการดำเนินงานต้องประสานความร่วมมือกับพื้นที่ในการขับเคลื่อน ประเด็นดังกล่าว รวมทั้งอาศัยกลไกตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขในการแก้ไข ปัญหาระดับพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

วันจันทร์ที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๒

ณ โรงแรมมิราเคิล แกรนด์ คอนเวนชั่น กรุงเทพมหานคร

สาธารณสุขนิเทศก์ เขตสุขภาพที่ ๑ ความท้าทายในการสร้างความเข้าใจกับประชาชน เกี่ยวกับปัญหาหมอกควันที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพ โดยปัญหาส่วนใหญ่ คือการเผาไหม้ในที่โล่งแจ้ง โดยหน่วยงานภาครัฐได้มีการ กำหนด นโยบายต่างๆ เช่น คุมเข้ม ๖๐ วันห้ามเผา ซึ่งปัจจุบันปัญหาหมอกควัน ส่งผลกระทบต่อสุขภาพ โดยโรคมะเร็งปอดพบมากในภาคเหนือเนื่องจากกรุงเทพมหานคร ซึ่งในปัจจุบันเสียงรายน่าร้องแก้ไขปัญหาหมอกควันไปสำเร็จ แต่ยังคงพบ ว่าระดับมลพิษทางอากาศ ยังคงเป็นปัญหาในพื้นที่ จากข้อมูลจึงเห็นได้ว่าการแก้ไขปัญหาดังกล่าวต้องมีการประสาน ความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อการบูรณาการ ร่วมกัน **สถาบันวิจัยจุฬาภรณ์** มีการดำเนินการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับมลพิษทาง อากาศที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพ โดยการได้รับฝุ่นละอองขนาดเล็กทำให้เกิดโรค ไม่ติดต่อเรื้อรัง เช่น ระบบทางเดินหายใจ ระบบหัวใจและหลอดเลือด และกระตุ้นให้ เกิดโรคเบาหวาน โรคมะเร็งปอด มะเร็งผิวหนัง ซึ่งได้มีการศึกษาวิจัยมากกว่า ๑๐ ปี โดยเริ่มศึกษาตั้งแต่การรับสัมผัส จนถึงการศึกษาในระดับบุคคล และประเด็น การใช้รูปโปในปัจจุบัน ก็เป็นปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพ ดังนั้น การนำผลการวิจัยมาเป็นข้อมูลสนับสนุน เพื่อกำหนดมาตรการในการแก้ไขปัญหาด้าน สุขภาพต่อไป

โอกาส ความท้าทายและข้อเสนอต่อความร่วมมือในการจัดการมลพิษทางอากาศและสุขภาพของประเทศไทย (ประเด็นความร่วมมือและภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง) โอกาสและความท้าทาย

๑. ด้านนโยบายรัฐบาล ได้แก่ ยุทธศาสตร์ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ด้านการสร้าง การเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ ชาติ ประเด็นที่ ๑๘ การเติบโตอย่างยั่งยืน และมติคณะรัฐมนตรีในการแก้ไข ปัญหามลภาวะด้านฝุ่นละออง เป็นวาระแห่งชาติ
 ๒. ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสาร รวมถึงการเข้าถึงข้อมูล ได้อย่างรวดเร็ว
 ๓. การพัฒนาเทคโนโลยี นวัตกรรม ด้านมลพิษทางอากาศ
 ๔. ประชาชนมีความตื่นตัวของทุกภาคส่วนในด้านปัญหาฝุ่นละออง และตระหนักถึง ผลกระทบและการป้องกันตนเองมากขึ้น
 ๕. การนำข้อมูลวิจัยไปใช้ในระดับปฏิบัติการ เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิต
 ๖. การบูรณาการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ
- ข้อเสนอแนะ**
๑. ควบคุมการปล่อยมลพิษจากแหล่งกำเนิดอย่างเคร่งครัด
 ๒. สร้างกระแสสังคม ให้ความรู้แก่ประชาชน สร้าง Environmental Health Literacy ปรับเปลี่ยนวิถีชีวิต ช่วยลดมลพิษทางอากาศและดูแลสุขภาพตนเอง
 ๓. เร่งพัฒนาองค์ความรู้และเทคโนโลยีด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพร่วมกัน
 ๔. จัดทำฐานข้อมูลประเทศร่วมกัน

